

O'zbekiston adabiyoti va san'ati

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САЊАТИ Haftalik gazeta • 1956-yil 4-yanvardan chiqa boshlagan e-mail: uzas@mcs.uz 2014-yil 31-yanvar • №5 (4248)

ХЕЧ КИМДАН ХЕЧ ҚАЧОН КАМ БЎЛМАЙМИЗ!

Бизнинг вазифамиз, керак бўлса, олий бурчимиз — фарзандларимизнинг ҳам жисмоний, ҳам маънавий жиҳатдан уйғун ривожланган, замонавий билим ва тажрибаларни пухта эгаллаган, Ватанимиз ва халқимиз келажаги учун масъулиятни ўз зиммасига олишга қодир бўлган баркамол инсонлар бўлиб вояга етиши учун қўлимиздан келган барча-барча ишларни амалга оширишдан иборатдир.

Ислом КАРИМОВ

ЁШЛАР — ЭЛ-ЮРТ ТАЯНЧИ

Хурматли газетхонлар!
Хафталигимизнинг мазкур сони тўлигича ёшлар ижоди ва фаолиятига бағишланди. Муаллифлари ҳам ёшлар, қаҳрамонлари ҳам. Таъкидлаш жоизки, ҳар йили январ ойининг охиригача кунлигида газетамизнинг бир сонини бошдан-охир давлатимиз ва ҳукуматимизнинг баркамол авлодни тарбиялашга қаратилган сиёсати бағишлаш, бу эътибор ва ғамхўрликни ёшларнинг ўзлари мисолида очиб бериш аънаёнага айланмоқда. Бунда Президентимизнинг "Истеъдод, истеъдод ва яна бир бор истеъдод соҳибларини топиш, тарбиялаш ва уларнинг меҳнатини муносиб қадрлаш энг асосий вазифамизга айланиши зарур", дея билдирган даъвати асосий мезон бўлмоқда.

Бугун ижод майдонида янги ҳаво, янги нафас кезмоқда. Истиклол даврида туғилган, эркин фикрли, билимли, янги қараш ва тафаккурга эга авлод маданият, адабиёт ва санъат майдонида ўзлигини намойён этмоқда.

Буларнинг барчаси Юртбошимизнинг "Юксак маънавият — энгилмас куч", «Адабиётга эътибор — маънавиятга, келажакка эътибор» ривожланишида белгилаб берилган вазифалар, билдирилган амалий таклиф ва ҳулосалар

асосида амалга оширилаётган иш-хотлар самарасидир. Биргина адабиёт соҳасини олади-ган бўлсак, «Ижод» фонди ташкил этилгани, «Дўрмон» ижод уйи ва уюшма поликлиникасининг таъмирлангани, «Истеъдод мактаби» республика ёш ижодкорлар семинарининг мунтазам йўлга қўйилгани, уларнинг биринчи китоблари катта адабда чоп этилиб, барча таълим муассасаларига бепул етказилаётгани, ёши улғу ва фаол ижодкорларга моддий ёрдам кўрсатиб келинаётгани, ижод ахлини янги-янги асарлар ёзишга, ижтимоий ҳаётда доимо фаол бўлишга даъват этмоқда.

Бу ўринда, истеъдодли қизларимизнинг ҳар йили Зулфия номидagi Давлат мукофоти билан тақдирланиб келаётганининг ўзи бир тарихий ҳодиса эканини алоҳида мамнуният билан таъкидлаш жоиз.

Сўнги йилларда яратилган назмий, насрий, драматик, бадий-публицистик асарларда мустақил Ватан шукҳи, эркин ва озод инсон қалб кечинмалари, халқимизнинг яратувчилик салоҳияти янги қарашлар ва янги талқинларда бадий идрок этилаётгани ҳам эътиборга лойик. "Энг улғу, энг азиз", "Ватан учун яшайлик", "Ягонасан, муқаддас Ватан", ёш ижодкорлар ўртасида эса "Ватан ягонадир, Ватан

биттадир" каби нуфузли танловларда иштирок этаётган қалам ахли сони ва тақдим этилаётган асарлар савияси ортб бораётгани ҳам қувонарли, албатта.

Таъкидлаш жоизки, маданият ва оммавий спорт соҳасида ижодкор ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларнинг ўз истеъдод ва қобилиятларини тўла намойён этишлари учун зарур шарт-шароитлар яратиш борасида ҳам талай тадбирлар мунтазам амалга ошириб келинмоқда.

Ёш ижодчилар ўртасида "Нихол" Давлат мукофоти танлови, эстрада йўналишида "Ягонасан, муқаддас Ватан!", театр соҳасида «Сени куйлаймиш, замондош», «Дебют» кўриктанловлари, шунингдек қўғирчоқ театрларининг кўрик-танловлари мунтазам ўтказиб келинаётгани, ўқувчи ёшлар ўртасида «Нафосат олами» шиори остида спортнинг бадий гимнастика, спорт гимнастикаси, спорт рақиси, сузиш турлари бўйича мусобақалар ташкил этилаётгани бунга ёрқин мисолдир.

Умид қиламизки, эътиборингизга ҳавола этилаётган турли жанрлардаги изланишлар сизга манзур бўлади, ёшларимизни эса янги-янги ижодий муваффақиятларга даъват этади.

ТАХРИРИЯТ.

ОПА-СИНГИЛ ҲАММУАЛЛИФЛАР 5

Ёзувчилар уюшмасида

Ёзувчилар уюшмасида Ўзбекистон халқ ёзувчиси Ўлмас Умарбеков таваллудининг 80 йиллигига бағишланган хотира кечаси бўлиб ўтди. Тадбирда ёзувчи ва шoirлар, театр ва кино арбоблари, жамоатчилик вакиллари, ёш ижодкорлар иштирок этди.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси, Халқ ёзувчиси Мухаммад Али тадбирни очиб, адабиётимиздаги аънавалар давомийлиги, кекса авлод вакилларига кўрсатилаётган ҳурмат-эътибор, уларнинг билим ва тажрибасини ёшларга ўргатишнинг аҳамиятига тўхталди:

— Адабиётимизнинг катта авлодига мансуб адиб Ўлмас Умарбеков қарийб қирк йил тинимсиз ижод билан банд бўлди. Қўллаб ҳикоялар, қиссалар, "Одам бўлиш қийин", "Фотима ва Зуҳра" каби романлар, "Қиёмат

ПОРЛОҚ ХОТИРА

қарз", "Шошма, қуёш", "Оқар сув", "Кузнинг биринчи кунини" сингари драматик асарлар ҳамда кинофильмлар учун сценарийлар ёзди. У қайси жабҳада фаолият юритмасин, қайси вазифада ишласин ҳамини эл-юртга ёшлар билан яшади. Асарларида маънавий-ахлоқий фазилатларни улғулашга интилди. Адиб ибратли ижодий фаолияти учун

ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланиб, "Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби", "Халқ ёзувчиси" деган фахрий унвонлар соҳиб бўлди.

Адабиётшунос олимлар Собир Мирвалиев, Абдуғафур Расулов, ёзувчилар Носир Фозилов, Абдуқаҳҳор Иброҳимов, Эркин Усмонов, Ўзбекистон халқ артисти Турғун Азизов ва бошқа ижодкорлар Ўлмас Умарбековнинг насрий ва драматик асарларида яратилган аjoyиб образлар, адибнинг инсоний фазилатлари ҳақида сўзладилар, ёзувчи ҳаётининг ўлмас лаҳзаларини ёд этдилар.

Адибнинг рафикаси Зуҳра Умарбекова ва синглиси Мавжуда Умарбекова ёзувчи ҳақидаги хотираларидан сўзлаб беришди.

ЧИН ЮРАКДАН КУЙЛАГИМ КЕЛАР

Зулҳумор саҳнадаги илк ютуғини вилоят кўрик-танловида қўлган киритган. Ўшанда у мумтоз кўшиқ ижрочилиги йўналишида фаол иштирок этиб, махсус диплом билан тақдирланганди. 2012 йили "Ягонасан, муқаддас Ватан" кўрик-танловининг республика босқичида учинчи ўринни эгаллади. Кейинги йили эса мазкур танловнинг якуний босқичида иккинчи ўринга сазовор бўлди.

Навоийрон авлод сўзга

Вилоят бўлимида

"Ўзбекистон халқ шоири Мухаммад Юсуф таваллудининг 60 йиллигини нишонлаш тўғрисида"ги Президентимиз қарорига биноан олий ўқув юртлари, касб-хунара коллежлари, академик лицей ва умумтаълим мактаблари, ҳарбий қисмларда шоир ҳаёти ва ижодига бағишланган маънавий-маърифий тадбирлар, ижодий учрашувлар бўлиб ўтмоқда.

Сирдарё вилоят драма театрида бўлиб ўтган анжуманда Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси, Халқ ёзувчиси Мухаммад Али давлатимиз раҳбарининг мазкур қарори миллий адабиётимиз ва маънавиятимизни ривожлантириш йўлида кўрсатилаётган яна бир катта ғамхўрлик ифодаси бўлган

"УЛУҒИМСАН, ВАТАНИМ!"

ни таъкидлади. Шу муносабат билан ўтказилаётган анжуманлар, шеърят кечалари қўллаб ёш истеъдодларни кашф этиш учун ҳам айна мудаодир.

Ўзбекистон халқ шоирлари Сирожиддин Саййид, Махмуд Тоир, Сирдарё вилояти ҳокими ўринбосари Баҳром Бўронов, шоирлар Ҳаётхон Ортиқбоева, Абдугани Абдураҳмонов ва бошқа ижодкорлар Мухаммад Юсуф ҳақидаги ёрқин хотираларидан сўзладилар. Ёш ижодкорларнинг "Истеъдод мактаби" тўғраги аъзолари шоирга бағишланган шеърларидан ўқиди. Вилоят санъаткорларининг концерт дастури анжуман файзига файз қўшди.

Гулистон давлат университетида бўлиб ўтган "Ўзингдан қўймасин, халқим" мавзусидаги адабий кечада сўзга чиққан шоира Ҳ.Ортиқбоева, университет ректори А.Эминов, шоир М.Мирзо, адабиётшунос олимлар К.Йўлдошев, Р.Махмудов ва бошқа ижодкорлар Мухаммад Юсуф шеърятдаги эзгу мавзулар, миллий ва халқона оҳанглар ҳақида сўз юритдилар. Тадбирда Мухаммад Юсуф шеърлари ва шу асосда яратилган қўшиқлар янгради.

Гулистон шаҳридаги мусиқа ва санъат мактабида ҳам назм ва наво кечаси бўлиб ўтди.

Давоми олтинчи саҳифада.

ОТ МИНГАН ЕТГАЙ МУРОДГА

Тошкентдаги Республика от спорти мактабига кириб борарканман, ҳаёлим ҳар дақиқаси бир дostonга татиғулик тарих, ўлмас кадрларимиз сари етаклайди. Бу даргоҳда олий маҳоратли чавандозлар сабоқ олади. Кенг майдон. Бир неча қизлар от миниб юришибди. Худди Тўмарис келаётгандек, Барчинлар от чоптириб юргандек, ҳаёл сизни қадрдон туйғуларга ошно этгандай бўлади, мозий сари етаклайди.

Кўча-кўйда от миниб юрган қизларни кўрсам ҳаёлимда бир исм жонланаверади. Ҳамида бегим... Ҳозир ҳам қизларнинг чаққон ҳаракат билан жилвони тутиши, эгарга ярашиб ўтириши сочлари шамолда рақс тушиши ўша воқеани эслати. Хонзода бегим Ҳумоюнга келин излаб юрганда, Ҳамида бегимни кўриб қолади. Кенг сайхонлик. Эгар-жабдуқли тулпорлар ва уларнинг устида юлдузни елкасига қўндирган, ойна билагозук қилиб таққан дилбар қизлар. Отлар туёғидан чақнаган учкун, ёлининг силкинishi денгиз тўлкинини эслатади. Ўшанда қизлар чавгон ўйнашади. Ҳамида бегимнинг чаққон ҳаракати, нафис санъати Хонзода бегимни қойил қолдиради ва Ҳумоюн унга уйланади. Оқибатда Бобурийлар сулоласи шавкатини яна

бир поғона юксакка олиб чиққан Акбаршоҳ дунёга келади.

Мен майдонда гўё ўша Ҳамида бегимни кўргандай бўлдим. Ҳайратимни кузатиб турган мураббий Феруза Абдуллаева сўхбат жилвонини ўз қўлига олди. "1999 йилда "Газет" лақабли отимга миниб Қибрайдан шу ерга қочиб келганман, шундан буён отдаман", дея аския ҳам қилган бўлди. Аслида, Ферузахон айнан ўша йили шу мактабда ўқиб учун келганди. Бугун эса чавандозликни машқ қилаётган қизларга устоз.

— Ирода деган қизимиз бор, жуда моҳир. Ана, от устида, қандай чиройли ўтирибди.

Шу пайт бир қиз отини елдириб, биз томон яқинлашди. Чаққон ҳаракатлар билан отдан тушган Иродахон билан танишдик.

Ирода Собирова 2010 йили мана шу мактабга қабул қилинган. Утган йил март ойида ўтказилган республика миқёсидаги мусобақада фахрли ўринларни эгаллаган бу қизча декабр ойида бўлиб ўтган Шаҳарлараро мусобақада мутлақ голибликни қўлга киритибди.

Давоми иккинчи саҳифада.

